

NOVA DOBA

plačano do
Študijska knjižica

dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.**Izhaja**
vsak torek, četrtek in soboto.**Uredništvo:** Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje, Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Celje, dne 16. prosinca 1923.

Pod naslovom »Aus auf Stimmengang...« posnetem po uvodniku nemške »Cillier-Zeitung« sem napisal na tem mestu pretečeni teden članek, ki je bil namenjen našim ljudem, naši slovenski javnosti, vsem onim, v kojih rokah leži danes naše narodno življenje v Celju in po drugih podobnih mestih in krajih naše štajerske pokrajine. Bil sem mnenja, da bi tudi našim sorojakom onstran Save na Kranjskem in še dalje proti jugu prav do srca in središča naše svobodne pravdomovine ne škodovalo, ako bi se sredi dnevnih borb in viharjev, ki pretresajo naše domače življenje hoteli živo spomniti nekdanjih časov in prilik, s kojimi smo bili mi tu na severu tako bogato in tako dosledno obdarovani. Taka razmišljanja so danes, ko je vse to že zgodovina, lahko prav mirna in stvarna, so pa zelo potrebna in koristna za razumevanje in presojanje današnjega spremenjenega položaja.

Nato sem bil počaščen z odgovorom v »Cillier Zeitung«, torej iz one skupine, od koje nisem ničesar pričakoval, in koji niso bile namenjene ne zadnje, ne današnje moje vrste, ki so pisane za naše slovenske ljudi in tudi za one naše, ki jih je nekdanji nemški teror iztrgal iz vrst našega naroda ter vstvaril iz naše rodne krvi neko vrsto dvoživk, ki je bila po naravi in rodu naša, ki se je pa udinjala za plačilo eksponentom Nemstva ter vstvarjala med nami ono odpadništvo — janičarstvo, ki ostane v zgodovini večen madež in spomenik nasilja in nemške nekulture nad našo domovino. Ker se nas »nemška šola« — sila, surovosti in nasilja ni prišla in je šla v našo čast mimo nas in našega narodnega značaja, smo tem nekdanji zapeljanim, kupljenim in prodanim odpadcem in pozabili preteklost, računajoč s tem, da uvidijo svojo zmotu in se vrnejo med narod, kojega sinovi so. In reči moramo, da je marsikdo že obračunal s svojo zmotu in odvisnostjo iz preteklosti, verujemo tudi trdno, da jim bodo sledili še drugi, ker resnica življenja je silnejša, ko zmotu in laž, ki so jo med nas nekdanji sejali tisti, ki bi radi to svojo misljo na teli od vekov naših tleh nadaljevali še danes med nami. Moje današnje vrste so namenjene tudi tistim redkim Nemcem, ki žele živeti med našim narodom mirno življenje, ki je pa mogoče le tedaj, ako polno obračunajo s preteklostjo ter ne poskušajo vstvarjati med nami na pogrešenih

premisah iz preteklosti spornih nacionalnih in političnih točk. Da med to skupino Nemcev ne spadajo krušni in duševni očetje naslednice nekdanje slavne celjske tvrde »Deutsche Wacht« o tem nisem bil nikdar v dvomih ter mi je zelo vsejedno, ali na moje članke omenjena firma reagira ali pa molči, ker resnice se ne da večno potvarjati, nekdanji je to šlo, gre še tudi danes na Koroškem, kjer uživa naš narod nemško kulturo in nemško pravičnost nemoteno dalje.

Ponos nas Slovencev je bil nekdanji in je še danes, da smo si vse to, kar smo imeli in kar smo dosegli v dobi nemškoavstrijske tlače, sami priborili in sami vstvarili brez tuje pomoči iz samega sebe proti volji naših gospodarjev Nemcev. V tej zavesti in tem spoznanju je ležala tudi vsa naša nacionalna odporna sila, ki je ni mogel zlomiti noben nasilnik, pa najsi je kraljeval na našem celjskem magistratu ali na namestniškem sedežu v Gradcu ali na ministrskem in cesarskem prestolu na Dunaju. S talentom, delom in vztrajnostjo smo si uredili svoj dom, skromen in čist pa silen dovolj, da je kljuboval vsem onim palačam, ki jih je postavljala med nami nemška vladna roka, da bi v njih otrovala naše najdražje — našo deco. Kljubovali smo nemški gosposki, ki je nadaljevala med nami delo grajščinskih srednjeveških valpetov; proti nemškemu kapitalu industrije in trgovine je iz skromnih početkov dela pridnih rok začela vstajati naša lastna domača slovenska industrija in trgovina.

Naše delo za gospodarsko in kulturno povzdigo naroda je bilo predmet in vzrok najhujših bojev z Nemci in nemško vlado, ki so umetno z nasiljem vzdrževali nad nami svojo premoč in vlado. Naš materni slovenski jezik je bil jezik »hlapev in deklet«, kam si smel ž njim in kako daleč si mogel ž njim — to vprašajte danes tisti na visokih naših uradnih mestih, kjer so ti zasmehljivo po neskončnem, ponižujočem čakanju, klicali tolmača, da je na odgovornem mestu kak podrejen sluga tolmačil tvojo ponižno prošnjo, ako se niso že poprej zaprla vrata za teboj. E bilo je lepo v teh časih pravičnosti nemške, in čudimo se, da je kljub temu trajalo toliko poštenih značiev, bili so pač tudi solidnejši časi in drugi ljudje, ki so trpeli, pri tem pa nikdar obupavali...

Tam ob kolodvoru v nekdanji šolski ulici stoji podrtija, ki je last Okoli-

ški nočni zrak. Zapazil sem sedečo osebo... na tem mestu, bili ste vi. Da sem vas našel tukaj, da sem videl vaše odkrite, čiste oči, vaše plemenito srce, me je navdalo z novim navdušenjem. Kakor bi me sprejela prijazna narava v svoje naročje ter mi izkazala usmiljenje, ste se vi udali meni.

»Spominjam se, prav dobro se spominjam... Muren je pel ne daleč od mene... Glejte na tem kraju. Nočni veter, ki nama je prinašal vonj cvetlic, naju je božal, veselica se je nadaljevala za zaprtimi okni in midva sva bila tako sama, tako srečna pod prostim, širokim nebom.

»Živel sem novo življenje. Nosil sem svoje breme udano. Sredi tega goljufivega hinavskega sveta, ki je tako brezsrčen, ste mi bili edini vir veselja in resnice. Četudi sem se preje toliko trudil in učil ter delal, sem spoznal, da ne znam ničesar, kajti vi ste me vsega naučili.

»Jaz vendar nisem učena, ljubi moj gospod.

»Ne govorite tako, prijateljica moja. Da, res, bili ste mala deklica, toda videli

ste občine celjske, nekdanji je nosila dvojezičen napis »Ljudska šola Celjske okolice — Volksschule der Umgebung Cilli«, bila je to do l. 1919. na naših tleh za slovensko prebivalstvo Celja in okolice edina naša šola, ki je dala gostoljubno streho I. razredu »des k. k. Untergymnasiums mit deutsch - slovenischer Unterrichtssprache«, ki se je jeseni l. 1895. začel tu v eni sobi, kjer nas je sedelo 117 sinov tistega naroda, ki je živel proti volji nemških gospodarjev. Da je ta podrtija še danes na svojem mestu ter se imenuje v uradnem zaznamku še vedno šola, je izključna zasluga nemškega kulturnega Celja, ki ni dopustilo graditi šole, ki bi odgovarjala šolskim in zdravstvenim zahtevam. Da je celo velika okoliška občina še danes brez deklishe šole je tudi zasluga kulture nemškega Celja, ki je gradilo s podporo »Schulvereina« šolske palače, kojih vrata so bila na stečaj odprta slovenskemu ljudstvu — iz same prijaznosti in ljubezni do njega! Ob Savinji pred kapucinskim mostom stoji pritlična hišica, last Posojilnice v Celju, ki je hotela tam graditi primerno stavbo — ni bilo v interesu nemške kulture, in pravica je oni bajti še do danes ohranila obstanek. Slovenska požrtvovalnost je zbirala prispevke za Dijaški dom, g. dr. Jos. Serbec je kupil ob periferiji mesta nasproti Sokolskemu domu v Gaberjih zemljišča in poslopja, ki bi se naj preuredila enkrat v prihodnosti v moderen dom za našo učečo se mladino. Mestni stavbni načrt je iz previdnosti že vnaprej presekal ves svet za ceste in ulice. Eh bilo je lepo, in vse je šlo vse tako mirno v redu, vse po pravici, samo za tiste ne, ki se niso prodali. O bojih za razne koncesije bi se dala napisati cela knjiga, odločala ni usposobljenost, ako si se zapisal za tujo službo, je šlo — sicer vsi paragrafi zamani, ker sija je več ko paragraf. Po tem načelu so gospodarili Nemci z nami v državi narodov, mi pa danes v narodni državi, kjer je bil po svetovnem miru dan rok optiranja vsem tujerodnim elementom, da ostanejo med nami ali pa gredo med svoje rodne brate, iščemo paragrafe, da bi ž njih pomočjo sankcionirali nekdanja nasilja. Kar je nad nas postavila sila tujca, to mora odstraniti volja naroda, to je najvišji paragraf pravice, ki je zapisan v duši in v srcu vsakega naroda, ki hoče živeti in biti gospodar na svojem.

O priliki bom priobčeval razne historične dokumente za naš in naše lju-

ste življenje boljše in bližje kakor jaz. Spoznali ste bedo in revščino. Vaše življenje v revščini vas je seznanilo s socialnimi razmerami, o vseh stvareh ste sodili odkrito in pošteno. Samo ko ste pripovedovali zgodovino vašega življenja, ste mi razodeli človeško trpljenje. Vi ste mi dali navodila, katera hočem tudi izpeljati. Vi ste me naučili usmiljenja, vi ste povzročili, da se je moj razum oklenil srca. Kako bi vas mogel zapustiti, draga moja? Božal je z ročkom roko mlade deklice. Počasi je skrila roko.

»Frida!« je prosil.

Ne da bi kaj izpregovorila, se mu je približala in oba ginjena, sta se rahlo dotikala eden drugega in gledala svetle zvezdice.

Naenkrat je privzdignila Frida glavo, kakor bi se prebudila iz sanj ter izpregovorila:

»Gospod, če vas prosim za nekaj, ali bi bila uslišana?«

»Govorite, prijateljica.«

»Prosim vas za milost za Avdocijo Latanief.«

di, ker junakom zgodovine nemške kulture na naših tleh so itak znani. Naš lokalni list je dolžan še marsikaj otefi pozabljenju, zlasti še zato, ker ga morda vendarle čita še kdo razum tistih, ki smo nekdanji za zaklenjenimi durmi Narodnega doma slavili svoje skromne družabne prireditve, medtem ko je zunaj divjala in besnela in tulila poživljena mestna druhal pod vodstvom poslancev in prvih mestnih inteligentov ter s kamenjem bombardirala edino slovensko hišo v Celju, ki je imela za nas streho.

Ivan Prekoršek.

Politične vesti.

Demokratski volilni proglaš. Glavni odbor demokratske stranke je na svoji plenarni seji soglasno odobril proglaš na narod, katerega priobčimo v prihodnji številki.

Minister Svetozar Pribečević bo nosilec liste v požeški županiji.

Politično agitacijo v Prekmurju začelja vlada. Kakor čujemo, obiščeta te dni uradno naše tako zanemarjeno in pozabljeno Prekmurje ministra Hribar in Zupanič. Ob volitvah vse, po volitvah nič. Stare metode!

Definitiven razkol v radikalni stranki.

— **Protič nastopi samostojno.** Pašič se trudi kolikor mogoče, da bi onemogočil nastop Stojana Protiča. Od vseh krajev prihajajo vesti, da so pozicije Protiča močne, zlasti odkar je proglašil Protič, da izstopi iz radikalne stranke. Sicer se trudijo radikalci, da bi izmirili Pašiča in Protiča, toda ti poizkusi ne bodo uspeli. Protič bo nastopil pri volitvah samostojno.

Kupovanje gladnih duš. Pod tem naslovom prinaša zagrebška »Slobodna Tribuna«: »Seje ministrskega sveta so polne brige za pasivne kraje. Iz vsake seje pridejo nove informacije o kreditih in pomoči gladnemu narodu. Najnovejši odlok pravi, da naj se vrši še nadaljno prodajanje žita po ceni stroškov iz kredita 55 milijonov dinarjev. Nadalje je odobren kredit 7 milijonov dinarjev, iz katerega naj bi se dala posojila onim, ki nimajo denarja, da bi si kupili hrano. Vojna škoda za Srbijo in Črno goro se plačuje iz kredita 200 milijonov dinarjev. Minister gradb je dobil še 3 milijone Din za gradnjo cest in državnih gradb.

Zborovanje NSS v Mariboru. V Mariboru je zborovala narodna socialna stranka 16. tm. Šhod je pokazal, kako je

»Milost za Avdocijo? Ali veste, kaj je storila?«

»Da, pri zadnji stavki je nosila črno zastavo. Približalo se je nekaj ljudi in črna zastava je bila okrvavljena od Avdocijeve krvi. Vrgli so jo v ječo, v kateri ječi že tri mesece, radi usmiljenja do onih, ki trpijo.«

»Morala bi čustvovati tudi z ubogimi vojaki in stražniki, ki tudi trpijo.«

Jasni glas Frida se je pričel tresti.

»Avdocija ima usmiljenje z vsemi. Ona je pač naziranjca, da pravična vlada ne pozna nasilja. Sploh pa ona ne razmišlja, pač gre, kamor jo vleče srce. Morda je to nespametno, kakor trdijo, toda ona je plemenita duša.«

»Ali jo poznate?«

Spoznala sem jo v Parizu, ko sem bila še sirota.

»Tega mi niste še razodeli, Frida.«

»Misliha sem, da ste vsemogočni. Kralj jo ne bo pomilostil niti na vašo prošnjo.«

»In upate, da jaz?«

»Da, gospod, prepričana sem, da boste to storili. Bila mi je dobra. Ona me je naučila spoštovati spomin na

Jules Lemaître:

Kralji.

(Dalje.)

»Da, da, prav dobro sem slišala. Rekli ste: Čegava je vendar ta majčkena? Takoj sem bila prepričana, da imate dobro, plemenito srce. Grof je odgovoril: To je ena naših deklet. Vprašali ste me in pripovedovala sem vam iz svojega življenja... Bilo je dolgo, čeprav nisem bila še starka, med pripovedovanjem sem bila nekoliko čudaška. Rekli ste mi sem in tja: Uboga mala! Potolažili ste me in me peljali k staremu stricu... potem sem pa prišla k vam na dvor, k vam, kjer se mi godi tako dobro, tako dobro!«

»Frida, ali se spomnite še na oni večer, ko sem vam prvič razodel svojo ljubezen? Bila je veselica na dvoru, kakor nocoj, predpustni ples, veliko mask je hodilo po dvoranah, krila jih je laž na obrazih, laž udanosti ali laž ukazati. Tudi jaz sem prišel in izvrševal svojo obrt princa ter govoril toliko ur, besede, ki so lagale... Prišel sem sam na ta kraj, da bi vsrkaval sveži, devi-

stranka v Mariboru nazadovala. Zbranih je bilo komaj 300 ljudi, a še med temi mnogo radovednežev. Govorila sta bivši podžupan Roglič in poslanec Brandner. Prvi je razpravljal o komunalni politiki mariborske občine ter navajal vzroke, zakaj je NSS izstopila iz koalicije. Povdarjal je da so demokrati nar. socialiste v narodnih vprašanjih vedno podpirali. Posl. Brandner je govoril s frazami in šlagerji in napadal v prvi vrsti klerikalce. Glede volitev ni povedal ničesar točnega ter je naglašal, da NSS ne bo dala nobenega glasu kakšni kapitalistični stranki.

Proletarska stranka prepovedana. Dne 15. tm. so bili pozvani na upravo mesta Beograda znani komunistični voditelji in ustanovitelji Proletarske stranke Triša Kaclerovič, dr. Topalovič, Moša Pijade, Rajko Jovanović, Rajević, Štefanovič in še več drugih. Upravnik mesta jim je naznanil, da so na podlagi zakona o zaščiti države aretirani. Na seji ministrskega sveta je notranji minister Vujičić poročal o aretaciji ter o tem, da je prepovedal ustanovitev Proletarske stranke in da je odločen zabraniti vsako kandidaturu, kjer bi sodelovali pripadniki bivše komunistične stranke.

Vtis demarše na Madžarskem. Demarša Velike in Male antante je napravila v Budimpešti porazen vtis. Prevladuje mnenje, da se bo dala vsa zadeva rešiti mirnim potom. Vlada bo izjavila, da je pripravljena vzdržati red in mir, da pa ne more ukiniti svobode tiska in govora. Opozicijski krogi zahtevajo, da vlada protestira proti demarši. Dne 15. tm. so posetili angleški, češkoslovaški in italijanski poslanik zunanega ministra. Na madžarski meji se zopet opažajo pojačenja madžarske obmejne straže, ugotovljeno je, da se med obmejnimi stražniki nahaja mnogo vojakov. Madžarski emigranti so imeli zborovanje v Beogradu, na katerem so govorili proti madžarski vladi in naglašali potrebo čim tesnejših prijateljskih odnosov med Madžarsko in Jugoslavijo.

Ministrski predsednik Bethlen o demarši. O demarši Velike in Male antante se je razpravljalo na seji zunanega odseka, ki je bila tajna. Na seji zbornice se o demarši ni govorilo, pač pa se je vršila debata o demarši na seji parlamentarnega odseka, v kateri je govorilo več govornikov. Grof Bethlen je izjavil, da se trdno nadeja, da bo z odgovorom madžarske vlade odstranjeno vsako vznemirjenje. Posrečilo se je, prepričati vse na tem vprašanju interesirane dele, da vodijo Madžarsko le miroljubne namere. Kakor se poroča iz Budimpešte, bo podal min. predsednik Bethlen radi demarše Velike in Male antante s svojim kabinetom ostavko.

Nemčija demonstrira proti Francozom. Manifestacija meščanskih strank, ki se je vršila v nedeljo v Berlinu, je potekla zelo impozantno. Na Königsplatzu se je zbralo okoli 50.000 oseb. Raz hiš vihralo ali črne ali pa na pol droga in s črnim florum narodne zastave. Že pred dvanaesto uro so pričele prihajati množice, ki so prenevale patriotične pesmi. Opoldne so začeli v znak žalosti zvoniti zvonovi v vseh berlinskih cerkvah. Voditelji posameznih

starega očeta, ki je umrl v Sibiriji. Natančno vem, da je Avdocija svetnica. Ta žena, ki sanja le o socialnem prevratu, je čista dobrota in ljubezen. Še jo vidim v črni obleki, še jo slišim proklinjati stari svet in naznanjati spremembo s počasnim povdarjajočim glasom. Vse da drugim, bila je mati ubogim in sestra bolnikom. Zatrjujem vam sveto, da je Avdocija dobra, dobra kakor ste vi dober, le navidezni svet je odprl prepad med vama. Prepričana sem, da imate vi enake misli kakor ona.»

Herman se je obotavljal:

»Da je Avdocija Latanief v božjih očeh poštena kakor trdite, ne dvomim več in veste, da bom to vpošteval. Toda soditi moram dejanja in ne duš. Imam rešiti jako važne reči.«

»Vi se preveč trudite, da bi morali sedaj reševati važne reči. Ne mudi se tako, gospod.«

»Pomislite Frida, vaše prijateljice ne morem pomilostiti, drugače bi zahtevali isto vsi obsojenci zadnje stavke in med njimi je tudi mnogo hudobnih.«

(Konec prihodnjič.)

parlamentarnih strank so imeli na 12 krajih zborovanja, na katerih se je sprejela resolucija, da bo imel državni kancelar za seboj ves nemški narod, ako ostane trden, Deputaciji, ki je prišla h kancelariju je izjavil, da mu manifestacija dokazuje, da stoji več nemški narod za vlado v obrambo proti francoski zasedbi. Državna vlada bo nadaljevala pot poštene, odkritosrčne in enostavne nemške politike. Po demonstraciji so demonstranti hoteli napasti hotele, kjer stanujejo razni inozemski zastopniki, kar pa je policija preprečila. Tudi v drugih mestih so se vršili ogorčeni shodi, tako v Frankfurtu, Karlsruhe in Vratislavi. V znak protesta in žalosti je po vsej zapadni Nemčiji 15. tm. počivalo delo za pol ure, tudi telefonski in brzojavni promet je bil prekinjen.

Francozi v Bochumu. Dne 15. tm. so zasedli Francozi Bochum. Oddelek, ki je prispel po železnici, je zasedel kolodvor, opoldne pa so francoske čete vkorakale iz obeh že po noči zasedenih predmestij v mesto samo. Močni oddelki pehote in konjenice so zasedli Hattingen, Plankenstein, Geresheim, Metman, Mühltrath, Volbert in Langenbach. Tudi mesti Gladbeck in Gelzenkirchen. Pri pogajanjih med lastniki premogovnikov in francoskimi funkcionarji v Essenu, so si lastniki izrecno pridržali, da bodo pri eventualnih dobavah premoga Franciji in Belgiji dovoljevali le proti takojšnjemu plačilu. Državni premogovni komisar je brzojavno prepovedal vsako dobavo premoga Franciji in Belgiji tudi proti takojšnjemu plačilu. Z ozirom na to prepoved so lastniki premogovnikov odklonili izvršitve dobavnih pogodb, nakar so proti potrdilo dobili vojaško povelje na dobavo premoga. Fritz Thyssen je v imenu svojih drugov izjavil, da so Nemci, ki se čutijo navezane le na nemške zakone.

Spor med Nemci in Francozi je vedno hušji. Francoski general Simon je sporočil, da bodo nemški industrijalci dobili vojaško povelje generala Degouttea, v katerem se bodo lastniki premogovnikov zadnjič pozvali, da morajo pričeti z dobavo premoga Franciji in Belgiji. Poincaré je govoril 15. tm. o akciji na ruhrskem ozemlju ter potrdil, da misli Francija na rekvizicijo premoga, ako bi se ne dosegel sporazum. V Bochumu, kjer še ni bilo proglašeno obsečno stanje, so se vršile patriotične manifestacije. Ko so demonstranti prišli mimo francoske straže, je ista oddala par strelcev. En moški je bil ubit, eden pa ranjen.

Litvanski vstaji vdrl v njemensko ozemlje. Iregularne litvanske čete so zasedle Memel. Prišlo je do ljutih povesnih spopadov med Litvanci in francoskimi četami. Litvanci so zasedli celulozno tvornico v predmestju Althof. Na severu so zavzeli svetilnik. Zlasti hudo so se borili za skladišča in prefekturo. Pri teh bojih je bilo mnogo mrtvih in ranjenih.

Celiske novice.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Danes v sredo 17. tm. gostuje v našem mariborskega narodnega gledališča. V prizori se naščev »Običan čovček«, šala v treh čilih. Igra se v srbskem jeziku.

Iz celjskega Sokolskega društva. Pri javnem nastopu Sokolskega društva v Nevešnju se je smrtno ponesrečil zelo marljiv sokolski delavec brat Svetislav Bunoza. Njegova rodbina se nahaja sedaj v največji bedi. Bratska dolžnost nam velevala, da priskočimo rodbini ponesrečenega zvestega brata na pomoč ter ji pomagamo iz te bede. Sestre in brate prosimo, da prispevajo po svojih močeh. Vsak še tako majhen prispevek nam je dobrodošel. Prispevke sprejema brat društveni blagajnik Dragotin Sirec. Imena darovalcev se bodo objavila v »Novi Dobi«.

Sokolsko društvo v Celju se najiskreneje zahvaljuje vsem sestram in bratom, ki so pripomogli do tako krasno uspelega Silvestrovega večera. Zahvaljuje se zlasti našim požrtvovalnim damam, ki so z vnoim in naporom stregle v šotorih, nadalje bratu M. Benčanu za izvanredno lepo uprizorjeno polnočno alegorijo, sestri Erni Kovačevi za upravo umetniško izvajane plesne točke, bratom pevčema družbe »Komšija«, ter članstvu Dramatičnega društva za u-

prizoritev izbornu uspele burke. — Nekoliko pozno je ta zahvala, toda bodite uverjeni, da je tem priskrnejša. Zdravo!

Sestre in brate, ki so svoječasno pristopili k zadrugi »Jugoslovenska Sokolska Matica« opozarjamo, da se vršljena prva redna glavna skupščina v soboto, 27. januarja ob 5. uri popoldne v Ljubljani na mestnem magistratu z dnevnim redom: 1. poročilo pripravljalnega odbora, 2. sprejem pravil, 3. volitev novega načelstva, 4. slučajnosti.

O shodu društva stanovanjskih najemnikov in javnih nameščencev v Celju je prinesel tudi naš list poročilo, ki je ugotovilo poprej sklenjen dogovor, da se zboru ne da nikak strankarskopoličen značaj, temveč da bodi shod zgolj enodušen protest vseh prizadetih proti prekomernemu zvišanju najemnine od strani hišnih posestnikov. To poročilo, kakor smo ga priobčili, nam je došlo iz vrst javnih nameščencev ter nismo imeli in nimamo povoda, ne verovati, da je bilo tako. »Naprej« pripoveduje sedaj drugo »resnico«. Povemu mu, da nam ne pride na misel, se razburjati, za nas že dolgo obstoja dejstvo, da socialdemokrati na takih in sličnih »protestih« prodajajo in ponujajo le svojo stranko, in kogar veseli še nadalje in v bodoče na takih možatih dogovorih sodelovati z njimi, ga za to pač mi ne bomo nikdar zavidali, ker je vsako društvo za svoje korake in delo odgovorno predvsem svojemu članstvu.

Demagogija strankarjev. Na zboru javnih nameščencev in stanovanjskih najemnikov izjavil je socialdemokrat Bernot iz Ljubljane, da se je vpeljala davek na najemnino za stanovanjsko hišo v Celju na krivični podlagi, po višini najemnine in pridejal, da so to kapitalisti povzročili radi tega, da delajo lažje zmedo med najemniki. Vsa javnost ve, da je ta davek bil predlagan in vedno zagovarjan od socialistov in da je bil le na energičen protinastop obrtniških zastopnikov, posebno g. I. Bizjaka znatno znižan. Res je, da je podlaga po najemnini krivična, posebno radi tega, ker ravno obrtništvo ta davek težko zadene, posebno v sedanjih časih krize. Toda za ta krivičen korak naj se primejo socialisti za nos, ne pa da strankarsko demagogijo s tem zavijanjem uganjajo. Ravno tako krivično je bilo udrihanje po bivšem ministru dr. Žerjavu, ki bi ga radi za dejstva nekaterih brezvestnih hišnih posestnikov delali odgovornega, kakor je tudi krivično sumničenje dr. Žerjava da je on kriv uradniške bede in zavlačevanja uradniške pragmatike. Vsak poznavalec razmer dobro ve, in to so brezdvomno tudi javni uradniki, da se je ravno dr. Žerjav mnogo trudil spraviti uradniško pragmatiko pred razpustom parlamenta pod streho. Ako so šli radikalci preko tega vprašanja brez srca, ni to krivda dr. Žerjava. Vse to zavijanje resnice, je pokvarilo brez dvoma ta potreben shod najemnikov in se kaže potreba, da vzamejo to društvo v roke resni in nepristranski možje. Sedanjemu vodstvu je v takih razburljivih momentih ležeče, na demagoški način strankarski kapital kovati. Tu je treba poštenja in resnosti!

Iz državne službe. Imenovan je okr. komisar g. dr. Anton Farčnik pri tuk. okr. glavarstvu za začasnega vodjo politične ekspoziture v Mozirju, konceptni praktikant pri oddelku za notranje zadeve g. Dragotin Škrinjar pa je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Celju.

Opozarjamo občinstvo na razglas mestnega magistrata o električnih instalacijah.

Dijaška kuhinja v Celju je prejela od 1. do 31. dec. 1922 razun že objavljenih daril še sledeče prispevke: po 250 Din: g. dr. Vinko Hudelist, zdravnik v Brežicah; po 165 Din: uradniki podružnice Kreditne banke v Celju; po 100 D: ga. Terezija Piki, posestnica v Št. Pavlu pri Preboldu in obč. urad v Trbovljah; po 62 Din: g. Rajko Vrečer, učitelj v Žalcu, nabral v veseli družbi na vinogradu g. Iv. Naraksa v Ložnici, o priliki njegovega godovanja; po 50 Din: Hranilnica in posojilnica v Št. Jurju ob Taboru, pisarna gg. dr. Laznika in dr. Goričana, odvetnikov v Celju in pisarna g. dr. Juro Hrašoveca, odvetnika v Celju; po 38.25 Din: nameščenci davč. okrajnega oblastva za okt., nov in december; po 37.50 Din: g. St. Kovačič, ravnatelj trg. šole v p. v Celju; po 25

Din: pisarna g. dr. Šandorja Hrašoveca, odvetnika v Šmarju iz kaz. poravnave in g. Tr. Roblek, veleposestnik v Žalcu po gdč. Hodnikovi; po 20 Din: g. Fr. Pečnik, župnik v Podgorju pri Slovenjgradcu in g. Josip Brinar, ravnatelj mešč. šole v Celju; po 10 Din: ga. I. Leskovšek, poštna uradnica v Celju; po 5 Din: g. Fr. Založnik, trgovec v Zibiki. V živilih so darovali: g. Jagodič, trgovec v Celju, mast, g. dr. Sadnik, zobozdravnik v Celju, 300 kg jabolk, g. Drogenik, trgovec v Celju, krompir, g. Rebevshek, mesar v Celju, pljuča, g. Junger, mesar v Celju je pri izplačilu za svinjo odpisal 1 Din pri kg, g. Urbančič, mesar v Celju je brezplačno kolinih in g. Vinko Kukovec, stavbenik v Celju, izvršil brezplačno nekatera popravila. Vsem dobrotnikom srčna hvala!

Dijaški kuhinji v Celju so darovali: po g. Jakobu Blažonu, davč. nadpravitelju v Celju, gg. dr. Kalam, Strupi, Koren, Leskovšek, Bernardi in Jagodič kot člani cenilne komisije svoje dijete a 10 Din, skupaj 60 Din; g. Ivan Ravnikar, trgovec v Celju, 40 Din, ki jih je prejel kot dijete pri cenitvi in g. Vinko Kukovec, stavbenik na Lavi pri Celju 50 Din, mesto venca na grob umrlemu g. Ferd. Golograncu.

Hišni posestniki se opozarjajo, da posujejo vsako jutro hodnike pred svojimi hišami s pepelom ali žaganjem, da se ne pripeti kaka nesreča. Dogodi se lahko, da pasant pade na pomrznjenem hodniku in si zlomi roko ali nogo ali se mu prigodi tudi kaj hušnega.

Pomanjkanje mesa grozi Celju, kakor tudi drugim mestom Slovenije. Vsled forsiranega izvoza je prvovrstne živine že začelo primanjkovati. Cene pa so tako poskočile, da bo prišlo meso drugo- in tretjevrstne živine kg na 72 K, tako da ga navaden zemljan že ne bo mogel več kupovati.

Žeparice. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem so se zagovarjale delavka Marija Meri, poljedelka Marija Novak in posestnica Marija Palfi, ki so prišle 28. oktobra v Celje, da bi se okoristile s tujo lastnino. Meri je izmaknila denarnico z vsebino 8020 K na ta način, da je vrgla čez košato kos svojega pleta. Tudi Palfi je pokradla razne reči, Novak pa je v gostilni shranjevala olen. Meri je dobila 5 mesecev, Novak 2 in Palfi 3 mesece težke ječe.

Kino Gaberje. Do petka se predstavlja V. epoha senzacijelne drame »Tat milijonov«. V petek dve predstavi ob 6. in 8. uri. Ob 6. uri tudi za mladino.

Dopisi.

Štore pri Celju. (Zahvala.) Šolsko vodstvo v Štorah se tem potom najpriskrnejše zahvaljuje vsem plemenitim darovalcem za božičnico, posebno ravnateljstvu tukajšnjega plavža in rudnika, ki je nakupilo učencem raznih šolskih potrebščin, dalje »Kolu jugoslov. sester« za darilo 100 Din, tovarnarju g. Pertinaču tudi za 100 Din in domačim trgovcem ter vsem drugim darovalcem. Hvaležnost mladine in zavest, da so storili dobro delo, naj jim bode v plačilo.

Šoštanj. Prostovoljno gasilno društvo je priredilo dne 6. januarja tl. lepo uspelo društveno prireditev s tombolo in plesnim venčkom v hotelu »Jugoslavija«, katera je nudila vsem gostom krasen užitek. Gmotni uspeh, ki ga je društvo doseglo, je nad vse pričakovano razveseljav. Velik del k temu gmotnemu uspehu se je zahvaliti vrlim šoštanjskim gospem in gospodičnam, katere so požrtvovalno sodelovale v šotorih, ter oskrbele šopke in pečivo. Društvo se zahvaljuje vsem onim, kateri so bili zadržani ter v kljub temu vposlali vstopnino, dalje vsem darovalcem dobrih ali da so na drug način pripomogli k uspehu. Prav posebno zahvalo pa izreka društvo g. okr. glavarju v Slovenjgradcu ter uradništvu glavarstva za veledušni dar. Dalje gre zahvala bratskim društvom Družmirje in Velenje za obilno udeležbo, gospej in g. Schwarz za brezplačno prepustitev prostorov in izbornu postrežbo, godbi »Drava« iz Maribora, katera je neumorno in krasno igrala. Veselimo se že v naprej, da jo bodemo 27. 2. na drugem obrtnem plesu Obrtnega društva Šoštanj v hotelu »Union« zopet slišali. Čisti dobiček se prireditve je namenjen podpornemu skladu in obrtni nadaljevalni šoli, katera je letos brez vsake drž.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju, centrala v Ljubljani

Poštni ček. rač. 10,598

142

Delniška glavica in rezerva vključni ca. 150.000.000 kron

50-41

Podružnice
v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviču, Nov. Sadu, Ptujju, Sarajevu, Splitu, Trstu.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.
Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul. 15 v Celju

„LASTNI DOM“

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi po 6 1/2% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Štev. 4235-22.

Razglas.

Uradni popravki v stalnih volilnih imenikih.

V smislu člena 2 zakona o volilnih imenikih z dne 30. maja 1922. štev. 184, Uradni list za Slovenijo štev. 67 mora mestni magistrat v času od 1. do 31. prosinca tl. uradoma izvršiti popravke v volilnih imenikih. Pri tem vpiše s svojim sklepom v volilne imenike vse osebe, ki imajo volilno pravico, a dotlej niso vpisane, ter črta na isti način one, ki so izgubile to pravico. Mestni magistrat vpisuje vojake, ki so odslužili svoj rok, uradoma v volilni imenik po odslužitvi roka. Istotako vpisuje vojake, ki v letu 1923 odslužijo svoj rok.

Volilno pravico imajo vsi moški državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki do 31. I. 1921 dovršijo 21. leto in do tega dneva vsaj že eno leto, odnosno 6 mesecev redno bivajo v občini. (Za volitve v narodno skupščino, odnosno oblastno in srezko skupščino se zahteva šestmesečno bivanje, za volitve v občinski zastop pa enoletno bivanje.)

Ob istih pogojih imajo pravico voliti tudi oni Slovani po plemenu in jeziku, ki sicer niso naši državljani, ki pa so se do tedaj, ko se prične rok za uradno popravljanje volilnih imenikov, stalno naselili v občini.

Vse osebe, ki imajo pravico do vpisa v stalne volilne imenike, naj se zglašajo v času od 18. do vključno 25. tm. med 9. in 12. uro dopoldne in 3. in 5. uro popoldne v sobi št. 5 mestnega magistrata. Prinesti je seboj: Krstni list, potrdilo o državljanstvu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in o bivanju v občini.

MESTNI MAGISTRAT CELJSKI, dne 17. januarja 1923.
Župan: dr. Hrašovec s. r.

Štev. 2641/22.

Razglas.

Ker se pogosto dogaja, da izvršujejo posamezne stranke od tujih instalaterjev v svojih stanovanjih, pisarnah in obratovaliških električne instalacije, se občinstvo opozarja na § 1 splošnih pogojev za dobavo toka iz mestne elektrarne.

«Naprava stikov, to je napeljava od cestnega omrežja v notranjost hiš k razdelilni plošči ter nanjo priključenih hišnih odvodnih naprav je izključna pravica elektrarne.

Elektrarna daje na željo vsa tozadevna pojasnila in proračune brezplačno.

Obračuna se po izmeri porabljenega materiala in porabljenega delovnega časa.

Strankam pri katerih bi se instalacije električnih naprav, stikov, svetilk, likalnikov, strojev itd. napravljenih od tujih instalaterjev pri vedno se vršeci kontroli našle, se bo odvzela dobava električnega toka.

MESTNI MAGISTRAT CELJSKI, dne 13. januarja 1923.
Za župana: Šubic s. r.

Sušilnico za hmelj

še prav malo rabljeno (srednje velikosti) prodam po zelo ugodni ceni. 85 4-1
Graščina Gutenbichel, Šoštanj.

Pozor! Pozor!
Dotična znana oseba, ki mi je odvedla dne 15. januarja tl. od 12. do 1. ure z dvorišča gostilne »Branibor« molega psa, 8 mesecev starega, z nagobčnikom in znamko št. 31 in ki sliši na ime »Rigo«, se naproša, da ga nemudoma odda na istem mestu, drugače posledice. 84

Dva gospoda

se sprejmeta na hrano in stanovanje. Trgovina Karlovšek, Lava.

Meblirana soba

s postrežbo, separiran vhod, čista, event. tudi s celo preskrbo se išče. Ponudbe na upravo Nove Dobe pod »URADNIK«.

+ Dame +

katerim izostaja ali popolnoma izostane mesečno perilo, naj so brez skrbi. Jaz pomagam in ščitim njih zdravje in prinašam novo veselje do življenja. Oblastveno preizkušeno in potrjeno. Obrnite se takoj na
1345 **K. Fesq** 26-7
Hamburg A 118. Papestr. 95.

Prodajalka

starejša, prvovrstna moč se sprejme s 1. marcom pri tvrdki KAROL SIMA, Poljčane. 63 2-2

C. občinstvu naznanjam, da sem na novo otvoril

čevljarstvo delavnico

ter izdelujem čevlje od priprostih do najfinjših, kakor tudi vsako luksuzno delo. — Izvršitev hitra, cene dnevne!

Franc Plevčak,
Gaberje - Celje
nasproti Drž. cinkarne. 3-3

Kupujem svinec

(star—odpadki)

Janko BOVHA,
Celje. 3

Razširjajte „Novo Dobo“!

Zvezna tiskarna v Celju

Strossmayerjeva ulica št. 1

Najbolje urejena knjigoveznica

Kože divjih živali Kože

v mali in veliki množini kupujem skozi celo leto

Kunjeve vidrove dehorjeve lisice jazbečeve medvedje volčje	jelenove kozje (Bams) srnine prašičje jančkove, bele, črne dlake	ovčje, bele, črne dlake mačje, divje „domače“ zajčje, divje domače itd.	krfove voluharjeve veвериčne podlasične polhove hrčkove itd.
--	--	---	--

D. Zdravič trgovina z usnjem Ljubljana Sv. Florijana ulica štev. 9

Stroji

za obdelovanje kovine, pločevine in lesa,

orodje kakor tudi transmisije, plugi, motorji in mlatilni stroji so stalno v zalogi pri

Karlo Jetzbacher d. d.
ZAGREB, Vlaška ul. 25, Tel. 4-90.

Generalno zastopstvo: Zimmermann-Werke, Chemnitz, A. B. C. Motoren-Ges. Wien. — Guntramsdorf, Artur Hauser & Co., Schweissanlagen.

Hotel „Balkan“ Celje

Gosposka ulica št. 7

priporoča svoj izvrsten **dolenjski cviček**, in drugo prvovrstno **haloško in ljutomersko vino** kakor tudi vsak dopoldan **sočni golaž** in druge prigrizke. — Za obilen obisk se priporoča

DRAGO BERNARDI